

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 33/26

Luxembourg, 12. marec 2026

Sodba Sodišča v zadevi C-43/24 | [Shipova]¹

Ureditev države članice, ki ne omogoča spremembe podatkov o družbenem spolu njenega državljana, ki je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja, je v nasprotju s pravom Unije

Bolgarska državljanka je bila ob rojstvu evidentirana kot oseba moškega spola z imenom², osebno identifikacijsko številko in osebnimi dokumenti, ki ustrezajo temu spolu. Trenutno živi v Italiji, kjer je začela hormonsko terapijo, in se danes predstavlja kot ženska.

Pri bolgarskih sodiščih je vložila zahtevo, da bi se ugotovilo, da je oseba ženskega spola, in da bi dosegla spremembo podatkov o osebem stanju v svojem rojstnem listu. Kljub zdravniškim mnenjem in izvedenskemu mnenju, ki so potrjevala uveljavljano spolno identiteto, je bila njena zahteva zavrnjena.

V skladu z nacionalno ureditvijo, kot jo razlaga občna seja civilnih senatov bolgarskega vrhovnega kasacijskega sodišča, je treba izraz „spol“ razumeti v biološkem smislu, kar izključuje kakršno koli spremembo navedb v zvezi s spolom, imenom in identifikacijsko številko. Javni interes, ki temelji na moralnih in/ali verskih vrednotah bolgarske družbe, naj bi torej prevladal nad interesom transspolnih oseb.

Bolgarsko vrhovno kasacijsko sodišče, ki odloča o sporu, dvomi o združljivosti te ureditve s pravom Unije in se je obrnilo na Sodišče Evropske unije.

V svoji sodbi **Sodišče ugotavlja, da pravo Unije nasprotuje ureditvi države članice, ki ne omogoča spremembe podatkov, vpisanih v matične registre, o družbenem spolu državljana te države članice, ki je uresničeval svojo pravico do prostega gibanja in prebivanja v drugi državi članici.**

Sodišče najprej poudarja, da čeprav je izdaja osebnih dokumentov v pristojnosti držav članic, morajo države članice to pristojnost izvajati ob spoštovanju prava Unije.

V zvezi s tem Sodišče navaja, da neujemanje med spolno identiteto, ki jo oseba doživlja, in podatki o biološkem spolu, navedenimi na njeni osebni izkaznici, lahko ovira uresničevanje njene pravice do prostega gibanja. Takšno neujemanje lahko to osebo v številnih vsakodnevnih situacijah – zlasti pri preverjanju identitete, pri čezmejnih potovanjih ali iz poklicnih razlogov – prisili k odpravljanju dvomov glede svoje identitete ali verodostojnosti svojih uradnih dokumentov. Ta situacija povzroča velike nevšečnosti.

Omejitev prostega gibanja pa je dopustna le, če temelji na objektivnih preudarkih v splošnem interesu in spoštuje načelo sorazmernosti v skladu s pravom Unije in temeljnimi pravicami, zagotovljenimi z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja. Ta pravica varuje spolno identiteto in državam članicam nalaga, da določijo jasne, dostopne in učinkovite postopke, ki omogočajo pravno priznanje te spolne identitete.

Poleg tega Sodišče ugotavlja, da **pravo Unije nasprotuje temu, da je sodišče države članice vezano na razlago ustavnega sodišča te države članice, kadar ta razlaga ovira uporabo prava Unije, kot ga razlaga Sodišče.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“. ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

² Sestavljenim iz imena, patronimika in priimka.